

انجمن‌های علمی ایران

تهیه کننده: مهندس محمد سرپولکی

منبع: سایت معاونت پژوهشی وزارت علوم تحقیقات و فن آوری

(Research.gov.ir)

اگر نهاد علم را شامل مجموعه افراد (دانشمندان، پژوهشگران، نویسندگان، متخصصان و ...) سازمان‌ها و تشکل‌ها (دانشگاه‌ها، انجمن‌های علمی، مراکز تحقیقاتی و ...) و جمعاعات (کنفرانس‌ها، سمینارها، کارگاه‌ها و ...)، امکانات و منابع (مراکز اسناد و کتابخانه‌ها، کتب، مجلات و ...) و هنجارها و روابط و قواعد و جو حاکم بدانیم (توکل ۱۵: ۱۳۷۰-۱۴، رفیع پور ۱۳۸۱: ۲۶-۲۱)، درمی‌یابیم که یکی از عناصر اصلی و زیربنایی در این نظام نهادی و سازمانی، مفهوم "اجتماع علمی" و وجود روابط و تعامل‌های فکری و تخصصی در بین اعضای این اجتماع و بین اجتماع‌های علمی در سطح دنیاست. وجود اجتماع علمی و همکاری‌های رشته‌ای و بین رشته‌ای، علاوه بر آشنایی با تحولات و دستاوردهای جدید، و تدوین معیارهای ارزیابی قوت و ضعف کار علمی، امکان نظارت بر اعمال و اجرای هنجارها و ضوابط و جلوگیری از انحرافات و انباشت و پیشرفت در محیط علم و پژوهش را فراهم می‌کند. یکی از ویژگی‌های مهم اجتماع علمی که - تحقیقاً پیشرفت در تولید و ترویج علم را سرعت می‌بخشد - فراهم شدن امکان ایجاد ارتباط بین دست‌اندرکاران علم و پژوهش است. تاریخچه تشکیل انجمن‌های علمی در ایران با تشکیل "جمعیت فیزیک و شیمی ایران" در سال ۱۳۱۰ هجری شمسی با اجتماع تعداد کمی از فیزیکدانان کشور در آزمایشگاه فیزیک دانشکده علوم دانشسرای عالی آغاز شد. اما دیری نگذشت که به علت نبود ارتباطی منسجم و تعریف شده بین اعضاء، فعالیت این انجمن متوقف شد. در

حدود سال ۱۳۲۰ کانون مهندسان ایران، "مجمع وکلای دادگستری" و "انجمن مامایی ایران" نیز فعالیت خود را آغاز کردند. در دهه ۱۳۳۰، "انجمن پزشکی" فعالیت خود را شروع و در سال ۱۳۴۰ به انتشار نشریات مختلف گروه‌های پزشکی اقدام کرد. در این دوره، که دوره اول فعالیت انجمن‌های علمی ایران نامیده می‌شود، گروه‌های کشاورزی، علوم پایه و علوم انسانی فعالیت چشمگیری نداشتند. البته در این دوره، محفل‌های خصوصی و غیررسمی از استادان و دانشوران نیز تشکیل شد.

دوره دوم فعالیت انجمن‌های علمی، سال‌های ۱۳۴۰ تا ۱۳۷۰ را در بر می‌گیرد. در این دوره نقش وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری در تشکیل انجمن‌های علمی محسوس بود. در واقع بیشتر انجمن‌های علمی با کمک این وزارتخانه تشکیل شدند. این امر نتیجه آگاهی از نقش انجمن‌ها در پیشبرد علم بود. شکل‌گیری انجمن‌هایی مانند "انجمن ریاضی"، "انجمن مدیریت"، "انجمن حسابداری" و "انجمن روانشناسی" با کمک وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری در آن سال‌ها و تصویب طرح تشکیل انجمن‌های علمی از سوی شورای هماهنگی دانشگاه‌ها، جلوه‌های بارز آن رویکرد است. به این ترتیب تا سال ۱۳۵۷، تعداد ۷۸ انجمن علمی در گروه‌های علوم پزشکی، علوم پایه، کشاورزی، فنی و مهندسی و علوم انسانی فعالیت خود را آغاز کردند.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی و در سال ۱۳۶۲ مسئولیت انجمن‌ها و مجامع علمی کشور به وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری واگذار گردید و دفتر همکاری‌های علمی و بین‌المللی، زیر نظر معاونت پژوهشی، اداره امور انجمن‌ها را برعهده گرفت. در سال ۱۳۶۶ نیز آیین‌نامه نحوه صدور تأسیس انجمن‌های علمی کشور تدوین شد. این آیین‌نامه به وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری اختیار داد مجوز تأسیس انجمن‌های علمی را صادر یا فعالیت‌های آنها را تأیید کند.

دوره سوم از سال ۱۳۷۰ آغاز شد در هفتم مهر ماه آن سال شورای عالی انقلاب فرهنگی مصوبه شماره ۲۶۲ خود را صادر کرد. براساس این مصوبه صدور مجوز تأسیس انجمن‌های علمی، تجدید پروانه و نظارت بر حسن انجام کار آنها، بسته به مورد، برعهده وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فن آوری، بهداشت و

مشارکت GIM International و GIS Development در برگزاری سمینار جهانی نقشه در حیدرآباد هند

منبع: 26 June 2008 - www.mapworldforum.org

GIS Development به عنوان سازماندهی کننده سمینار جهانی نقشه، دومین همایش و نمایشگاه دوسالانه اطلاعات مکانی را با مشارکت رسانه‌ای GIM International در تاریخ دهم تا سیزدهم فوریه ۲۰۰۹ در Hyderabad International Convention Centre هند برگزار خواهد کرد.

GIS Development شرکتی معتبر است که فن‌آوری‌های نوین اطلاعات مکانی را حمایت و ترویج می‌کند و GIM International نشریه بین‌المللی هلندی مرتبط با علوم ژئوماتیک است که توسط گروه Reed Business منتشر می‌شود. این گروه به عنوان یک مرکز انتشارات بین‌المللی با بیش از ۲۰ سال تجربه در تهیه و انتشار اطلاعات برای متخصصان فعال سراسر جهان در زمینه نقشه برداری، ژئوماتیک، هیدروگرافی و ناوبری فعالیت می‌نماید. Durk Haarsma ناشر نشریه GIM International با اظهار خوشحالی از این مشارکت می‌گوید: GIM International بسیار خوشحال است که به عنوان حامی رسانه‌ای در انعکاس اخبار و رویدادهای این سمینار بزرگ مشارکت دارد. این سمینار یکی از بهترین رویدادهای مهم در تجارت اطلاعات مکانی است. سخنرانان برجسته و ممتاز، فضای نمایشگاهی مناسب و سازماندهی خوب از ویژگی‌های بارز این سمینار هستند. برگزاری این سمینار یک اتفاق مهم و تاثیرگذار جهانی است. با توجه به اینکه در این سمینار فرصتی برای ملاقات و تبادل نظر با متخصصان برجسته اطلاعات مکانی ایجاد شده است، حضور در این سمینار برای علاقمندان و کارشناسان مغتنم است.

Sanjay Kumar مدیر عامل GIS Development نیز آرزومند است مشارکت با GIM International به سود منافع دوطرف باشد. ایشان از GIM International به عنوان رسانه‌ای جامع و فراگیر که فن‌آوری‌های نوین اطلاعات مکانی را به تمام خوانندگان خود در سراسر دنیا ارائه می‌دهد، یاد کرد.

درمان و آموزش پزشکی و فرهنگ و ارشاد اسلامی نهاده شده است. براساس مصوبه ۲۶۲، هم‌اکنون کمیسیون انجمن‌های علمی ایران در حوزه معاونت پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فن‌آوری، صدور مجوز تأسیس انجمن‌های علمی غیر پزشکی را برعهده دارد. تاکنون ۱۲۲ انجمن علمی از کمیسیون انجمن‌های علمی ایران مجوز دریافت کرده‌اند که از این تعداد ۱۶ انجمن در گروه علوم پایه، ۵۳ انجمن در گروه فنی و مهندسی، ۴۰ انجمن در گروه علوم انسانی و ۱۳ انجمن در گروه کشاورزی قرار دارند. انجمن مهندسی نقشه برداری و ژئوماتیک نیز در سال ۱۳۷۹ به عنوان اولین انجمن علمی در رشته مهندسی نقشه برداری و ژئوماتیک تأسیس گردیده است.

عکس برداری هوایی لندن با ارتفاع پرواز ۱۵۰۰ متر و با قدرت تفکیک مکانی ۴ سانتی‌متر

ترجمه و تلخیص: مهندس محمود بخان‌ور

منبع: 7 July 2008 - www.citiesrevealed.com

شرکت GeolInformation(R) Group اعلام کرد؛ موافقت مرکز کنترل ترافیک هوایی انگلیس را برای تهیه تصاویر هوایی لندن به دست آورده است. این تصاویر با قدرت تفکیک مکانی ۴ سانتی‌متر و با ارتفاع پرواز ۱۵۰۰ متر از لندن تهیه می‌شود که در آن تمام جزئیات به طور دقیق و با کیفیتی استثنائی به وضوح قابل نمایان است.

از زمان حادثه ۱۱ سپتامبر و به دنبال وقوع عملیات تروریستی، سرویس‌های امنیتی انگلیس اجازه پرواز به منظور عکسبرداری هوایی پایین‌تر از ارتفاع پرواز ۴۰۰۰ متر را صادر نمی‌کردند و اخذ مجوز برای پرواز تا ارتفاع ذکر شده بسیار مشکل و غیر قابل انجام می‌نمود. ولی به تازگی شرکت GeolInformation(R) Group توانست مجوز پرواز بر لندن را تا ارتفاع ۱۵۰۰ متر اخذ نماید. این کمترین ارتفاع به منظور نقشه برداری هوایی بر فراز لندن است. عملیات عکسبرداری هوایی با کمک ۲ هواپیما با سرعت پرواز آرام و با ایجاد همپوشانی برای دید استریویی تصاویر و با استفاده از آخرین فن‌آوری‌های موجود در دوربین‌های عکسبرداری هوایی انجام می‌شود.

نمایش سیستم‌های آبی ایالت آلاباما در ایالات متحده آمریکا بر روی نقشه‌های رقومی شهری

منبع: www.forbes.com- 8 July 2008

تمام سیستم‌های آبی ایالت آلاباما (Alabama) در آینده بر روی نقشه‌های رقومی شهری نمایش داده می‌شود. هزینه انجام این پروژه هنوز فاش نشده است ولی Bob Riley مجری این پروژه خبر از تامین بودجه آن از طریق اداره فدرال، منابع محلی و ایالتی داده است. اداره منابع آبی ایالت Alabama برای تهیه نقشه‌های شهری و سیستم‌های آبی روستایی درج شده در این نقشه‌ها از ماهواره‌های تعیین موقعیت جهانی استفاده خواهد کرد.

ایشان در ادامه می‌افزاید: این پروژه منجر به پیشرفت و توسعه اقتصادی ایالت می‌شود و به شهرها، بخش‌ها و مناطق این امکان را می‌دهد تا منابع آبی را بتوانند در دوره خشکسالی به درستی با یکدیگر تقسیم نمایند. مدت زمان انجام این پروژه ۳ سال است. گفتنی است پروژه آزمایشی تکمیل شده در پاییز سال گذشته میلادی در بخش‌های Hale، Bibb و Pickens با موفقیت انجام شده است.

در زیر یک نمونه نقشه شهری نمایش داده شده است که سیستم‌های آبی در آن به وضوح نمایان است.

شعار این سمینار « فن‌آوری اطلاعات مکانی برای ارتقای زیست محیطی کره زمین » نام‌گذاری شده است. با این عنوان Map World Forum، مقالات و سخنرانی‌ها را برای پیدا کردن راه‌های عملی برای محافظت زمین و ارتقای کیفیت زندگی مردم رهنمون می‌سازد. این سمینار توسط پایگاه علمی و فن‌آوری دولت هند و مهم‌ترین انجمن‌های اطلاعات مکانی بین‌المللی که در زیر آمده است، حمایت و پشتیبانی می‌گردد:

FIG: International Federation of Surveyors

فدراسیون بین‌المللی نقشه برداران

GITA: Geospatial Information Technology Association

انجمن فن‌آوری اطلاعات مکانی

ISPRS: International Society for Photogrammetry

and Remote Sensing

جامعه بین‌المللی فتوگرامتری و سنجش از دور

OGC: Open Geospatial Consortium

ائتلاف انتفاعی اطلاعات مکانی Open

همچنین شرکت Rolta هند نیز با پیوستن به شرکت‌های Erdas، DigitalGlobe و Speck Systems به عنوان یک شریک حقوقی صنعتی مهم از این سمینار حمایت می‌کند.

در این سمینار سخنرانی‌ها و نشست‌های تخصصی و کارگاه‌های آموزشی و فنی مختلف برگزار می‌شود. مساحت در نظر گرفته شده برای نمایشگاه، معادل ۳۰۰۰ متر مربع می‌باشد.

متخصصان و علاقمندان برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند به پایگاه اینترنتی زیر مراجعه نمایند:

www.mapworldforum.org

